

Economia în dezbateri – competitivitatea economiei europene și rolul IMM-urilor în stimularea creșterii economice și a ocupării forței de muncă la nivelul UE

(Institutul European din România)

16 decembrie 2016

- SINTEZĂ -

Institutul European din România (IER) și Centrul de Informare Europe Direct București au organizat vineri, 16 decembrie 2016, un nou eveniment de tip **world café** (cafeneaua publică), ultimul din acest an, cu tema „**Economia în dezbateri – competitivitatea economiei europene și rolul IMM-urilor în stimularea creșterii economice și a ocupării forței de muncă la nivelul UE**”, care face parte din *campania de dezbateri publice menite să încurajeze reflecția asupra priorităților Președinției române a Consiliului UE din 2019*. În cadrul acestei campanii, evenimentele organizate se adresează unor grupuri țintă variate (administrație publică, mediul academic și de cercetare, mediul de afaceri, instituții de învățământ mediu și superior, organizații non-guvernamentale etc.).

Evenimentul dedicat subiectului „Economia în dezbateri” a beneficiat de prezența unui **grup țintă** reprezentat de studenți ai Academiei de Studii Economice București, Facultatea de Relații Economice Internaționale, și nu numai, și s-a desfășurat sub forma unor discuții interactive axate pe patru mari teme de dezbateri, respectiv: *educația antreprenorială, competitivitatea prin competențe, industrii creative din România, mobilitatea academică în UE*. Problematika adusă în discuție a fost analizată din perspective diferite, pe grupuri coordonate de următorii **moderatori/facilitatori**: **Simona Goia**, conf. univ. dr., Academia de Studii Economice București; **Elena Botezatu**, expert independent; **Sabina Baci**, director executiv, Asociația ORICUM; **Maria Floriana Popescu**, asist. univ. dr., Facultatea de Relații Economice Internaționale – Academia de Studii Economice București.

În deschiderea evenimentului, dna **Gabriela Drăgan**, Director General al Institutului European din România, a prezentat agenda, formatul evenimentului și a scos în evidență relevanța dezbaterii în actualul context european și național. Economia europeană traversează o perioadă complicată iar pentru a depăși acest moment implicarea tinerilor este esențială.

În continuare, dl **Bogdan Badea**, director, Direcția Piață Internă și Politici Sectoriale, Ministerul Afacerilor Externe, a precizat că această conferință face parte dintr-un ciclu de conferințe organizate de IER în colaborare cu IDR și Centrul Info Europa. Ulterior a prezentat succint ce înseamnă Președinția, care sunt stadiile pregătirii și care sunt provocările acesteia. O Președinție eficientă trebuie să arate că lucrurile la nivelul UE au evoluat. Procesul de pregătire pentru Președinție nu se poate face fără implicarea tuturor ministerelor de linie.

În continuarea evenimentului, dl. **Claudiu Vrînceanu**, secretar de stat, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, a îndrumat tinerii să profite de oportunitățile viitoare, menționând momentele oportune care urmează (împlinirea a 10 ani de la aderarea României la UE, Centenarul, și Președinția Consiliului UE în 2019) și în care tinerii să se implice. Tinerii trebuie să se gândească la trei lucruri de bază atunci când vine vorba de competitivitate: planificare, digitalizare și crearea parteneriatelor pentru a deveni mai competitivi.

Dna **Zoica Vlăduț**, director adjunct, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT), a prezentat *Centrala națională a firmelor de exercițiu și întreprinderilor simulate*. Un concept didactic, o abordare tehnologică care funcționează în liceele de profil tehnologic, însă nu numai, prin care elevii în clasele 11-12 învață și își dezvoltă competențele, creativitatea și simțul inovării, simulând activitatea unor firme reale. Provocarea viitoare este de a ancora și mediul universitar în această rețea de centre care să ajute tinerii la dobândirea competențelor antreprenoriale.

Dna **Mihaela Dan**, conf. univ. dr. coordonator Incubatorul de Afaceri, Academia de Studii Economice București, a prezentat *Incubatorul de afaceri* din cadrul ASE București, o entitate recentă, prin care studenții obțin informații despre mediul de afaceri. În acest Incubator a fost deja derulat un proiect european de ajutor *de minimis* prin care au fost finanțate o serie de start-up-uri.

Următoarea secțiune din cadrul evenimentului s-a desfășurat sub formă unor sesiuni de dezbateri în grupuri de studenți, sub coordonarea celor patru facilitatori, dezbateri care au permis formarea următoarelor concluzii:

Dna. **Simona Goia**, conf. univ. dr., Academia de Studii Economice București, a coordonat grupul „Educația antreprenorială: Angajat sau antreprenor?”. În urma discuțiilor purtate cu participanții s-au desprins următoarele idei principale:

- un număr din ce în ce mai ridicat de studenți iau în calcul posibilitatea de a-și deschide propria afacere;
- o mare parte dintre studenți dorește ca mai întâi să se angajeze într-o companie unde să acumuleze experiență, competențe, să se acomodeze cu mediul de business și să-și dezvolte o rețea profesională și apoi să se lanseze ca antreprenori (parcursul antreprenorial putând fi paralel cu job-ul sau consecutiv, după ce se finalizează experiența de angajat);
- studenții nu consideră că dețin suficiente competențe pentru a începe o afacere: și-ar dori o orientare mai practică a disciplinelor studiate și o mai bună informare privind programele/ proiectele la care pot participa pentru a-și dezvolta competențele antreprenoriale;
- nu în toate facultățile de profil economic se studiază discipline legate de antreprenariat. Studenții ar considera introducerea unor astfel de discipline foarte utilă. Este dorită o mai mare orientare a studiului către dezvoltarea unor competențe antreprenoriale;

- un rol foarte important îl joacă profesorii, care pot informa studenții asupra diverselor oportunități și pot organiza în cadrul cursului/seminarului diverse activități practice, întâlniri cu antreprenori, competiții de business plan-uri etc.;
- facultatea îi pregătește mai degrabă să devină angajați și nu antreprenori;
- mediul familial și valorile din familie joacă un rol important în luarea unei decizii referitoare la demararea propriei afaceri.

Elena Botezatu, expert independent, a coordonat grupul „Competitivitate prin competențe” dezbateri axându-se pe „întâlnirea” dintre cererea și oferta de competențe pe piața muncii, respectiv pe elementele de gap potențial în ceea ce privește: a) calitatea; b) cantitatea; c) localizarea și d) costul competențelor. S-au evidențiat o serie de idei precum:

- școala (sistemul de educație în general) oferă cunoștințe și într-o oarecare măsură și competențe dar nu există suficientă informație pentru tineri pentru a-și valorifica potențialul pe piața muncii. Dintr-o altă perspectivă, este posibil să existe prea multă informație nestructurată, care să împiedice tinerii să ajungă la ceea ce este cu adevărat important și relevant pentru ei.
- există o percepție relativ negativă în ceea ce privește accesul la locurile de muncă, în special în sistemul de stat, întrucât concursurile, interviurile de angajare sau chiar și accesul la informație cu privire la acestea sunt asociate nepotismului sau apartenenței la „network”.
- în general, studenții sunt conștienți că forța de muncă din România are costuri scăzute în comparație cu vestul Europei. Aceștia nu au părut să cunoască însă la fel de bine faptul că productivitatea muncii este printre cele mai scăzute. Acest fapt este reflectat și de „tensiunea” care există între viitorii angajați și angajatori – și unii, și ceilalți având așteptări și cerințe nerealiste cu privire la competențe și remunerarea muncii.
- în ceea ce privește distribuția geografică, s-a discutat despre faptul că, în general, zonele urbane mari concentrează atât majoritatea cererii, cât și a ofertei pe piața muncii. În plan regional, Moldova este mai degrabă asociată cu o slabă calificare a forței de muncă și cu lipsa acesteia.
- în perspectivă, s-a discutat pentru importanța asigurării transferării competențelor, asigurării flexibilității și învățării pe tot parcursul vieții. Competențele digitale și creative sunt văzute ca elemente cheie pentru cariera viitorului, în condițiile în care piața forței de muncă este din ce în ce mai instabilă.

Sabina Baciu, director executiv, Asociația ORICUM, a coordonat grupul „Industria creative în România: avantaje competitive în context european” și menționează că în cadrul dezbaterilor a fost punctat faptul că nu sunt dezvoltate competențele creative și nu este stimulat simțul creativității din copilărie în România. De asemenea tinerii spun că nici persoanele creative, din Industria Creative, nu au cunoștințele și abilitățile în zona de business și de market. Printre punctele slabe ale industriei creative în România enumerăm lipsa unei definiții clare a industriei creativității și lipsa informațiilor despre aceasta.

Maria Floriana Popescu, asist. univ. dr., Facultatea de Relații Economice Internaționale – Academia de Studii Economice București, a coordonat grupul „Mobilitatea Academică în UE: Impactul asupra îmbunătățirii competențelor și a capacității de inserție profesională”. În urma dezbaterii au reieșit o serie de idei precum:

- sporirea creativității și a capacității de inovare prin participarea la activități desfășurate într-un climat caracterizat de multiculturalitate și diversitate;
- dezvoltarea competențelor sociale și de comunicare prin expunerea la diversitate culturală;
- aprofundarea cunoștințelor teoretice dobândite (în special pe durata studiilor desfășurate în România) prin participarea la situații practice desfășurate în cadrul programului de mobilitate academică europeană;
- stimularea dorinței de autodepășire și de învățare continuă datorită competiției existente în alte medii cu participanți ce provin din culturi variate;
- expunerea la un mediu diferit poate constitui sursă de bune practici care să fie replicate în țara de proveniență a tânărului aflat în mobilitate;
- prin participarea la un program de mobilitate academică în UE, tinerii se transformă, prin expunerea la o diversitate culturală crescută, din cetățeni naționali în cetățeni globali;
- mobilitatea internațională poate atrage după sine dezavantaje pentru piața de muncă de pe care provine studentul aflat în mobilitate, deoarece există riscul ca acesta să nu își mai dorească să revină în această țară datorită unui număr mai mare de oportunități pe care îl are în statul membru în care se află în mobilitate – astfel, această mobilitate academică trebuie să fie o etapă din procesul continuu de învățare și formare, care să îi confere tânărului competențe pe care să dorească să le pună în aplicare în țara de origine.

Sinteză realizată de
Ioana Chiș, stagiar, Biroul Studii și Analize
Mihai Sebe, expert, Biroul Studii și Analize